

Промінь сонця

Січневі свята. А чи знаємо ми народні традиції?

За традицією, в січні на виховній годині ми говоримо про січневі свята, про традиції українського народу під час свят, про їх витоки.

Які ж це три січневі свята найбільш шановані в українського народу?

Як співається в народній пісні,

Добрий вечір тобі, пане господарю: радуйся!

Ой радуйся, земле, Син Божий народився!

А другий вже празник – Василя Святого : радуйся!

Ой радуйся, земле, Син Божий народився!

А третій вже празник - Святе Водохреща : радуйся!

Ой радуйся, земле, Син Божий народився!

Всі ми любимо свята, а чи всі знають, чому на щедру вечерю треба готувати 12 страв?

Вечеря складається з 12 страв, бо у Христа було 12 апостолів. Усі страви пісні. Обов'язковою стравою є кутя. Нею закінчується піст. За вечерю збирається вся родина. Таке родинне зібрання є символом домашнього вогнища, благополуччя, згуртованості.

Різдво Христове – одне з найвеличніших свят і чи не найбагатше за різноманітністю народних обрядів. На жаль, зараз не всі дотримуються цих традицій.

За Різдвом Христовим настає другий празник – Новий рік, а ще він зветься празником Святого Василя – святого, якого дуже шанують християни.

Своє майно святий Василь використував на бідних, на заснування лікарень та притулків для знедолених, а вільний час віддавав для добрих справ, щоб допомогти тим, хто опинився у скруті. Помер Святитель 14 січня 378 року, тому саме цього дня у храмі відправляється урочиста служба на честь Василя Великого.

Наші предки напередодні Нового року святкували Щедрий вечір. Так він називався тому, що на вечерю, на відміну від Святої вечері, готувалися вже не пісні страви: ковбаси, шинку, пироги тощо. Знову ж готували кутю, але називали її «щедра кутя». А пісні, які виконувала молодь, називаються щедрівками.

А третій празник – свято Водохреща. Святкують його 19 січня. Опівночі вода в ріках, як вірили селяни, хвилюється.

Були колись такі відважні любителі

таємного, що ходили вночі на річку спостерігати це явище, але ріки в цей час, зазвичай, покриті льодом. Що там під кригою діється, невідомо. Та вже ж набрана з річки опівночі (тобто рівно о 12 год. ночі) перед Водохрещам вода – цілюща. Вона зберігалась у “знаючих” селян за образами на випадок важкої хвороби. Ще за тиждень до Водохреща колись парубоча громада прорубувала на річці ополонку, випилювали з льоду великий хрест, ставили його над ополонкою, біля хреста будували з льоду престол. Усе це оздоблювали аркою з ялинових або соснових гілок, будували “царські врата. Існує повір'я: у той момент, як священник занурює хрест у воду, всі чорти та всяка нечиста сила вистрибує з річки й залишається на землі, аж до того часу, поки якась із жінок не прийде на річку прати білизну. Коли брудна білизна опуститься у воду, то разом з нею попірнають усі чорти, що мерзли на землі.

Звичайно, зараз ніхто не ходить прати на річку, але традиція пірнати в освячену воду залишилась. І з кожним роком таких сміливців стає все більше.

Лера Корнієнко

Запорізький навчально-виховний комплекс № 19

Періодичне видання 7-А класу
Січень 2019

Засновник:

колектив 7-А класу

Головний редактор:

Харенко Т.І

Заступник головного редактора: Корнієнко Валерія

Кореспонденти: Корабльова Тіліна, Бедіка Каміла

Фотографи: Корабльова Тіліна,

Верстальник Корнієнко Валерія

Модератор електронної версії: Корнієнко Валерія

В цьому випуску:

Січневі свята. А чи знаємо ми народні традиції? 1

Історія. Що таке голокост? 2

Ми упали в сніги... 2

Чи знали ви це про Україну? 3

Герои, чьими именами названы улицы. Кто они? 4

Колядка "Устань, господарю..."
Устань, господарю, та й виходи з хати,
Устань, брате, разом з нами заколядувати.
Заколядувати, Христа прославляти.
І у Бога рожденного доленьки бламати.
Дай, Боже, діждати, лихо перебути
Й про горе, про нещастя не знати, не чути
Дай, Боже, діждати з діточок потіхи,
Хай все добре прилітає до вашої стріхи.
Ми на цьому, люди, коляду кінчаєм.
Щастя-долі цьому дому всі щиро бажаєм...

Історія. Що таке голокост?

На жаль, в січні сталися і жахливі події.

27 січня у всьому світу відзначається День пам'яті жертв Голокосту. Саме в цей день у 1945 році було звільнено в'язнів найбільшого нацистського табору смерті Аушвіц-Біркенау в Освенцімі.

Голокост почався в січні 1933 року, коли до влади прийшов Гітлер, і фактично закінчився 8 травня 1945 року. У період між 1933 і 1945 роками під час Голокосту було вбито більше 11 мільйонів чоловіків, жінок і дітей. Приблизно шість мільйонів з них були євреями. За час Голокосту загинуло більше 1,1 мільйона дітей. Діти були особливою мішенню для нацистів в період Голокосту. Живими вони представляли виняткову загрозу, адже, подорослішавши, вони б створили нове покоління євреїв. Багато дітей задихнулися в скотовозах по шляху до таборів. Тих, хто вижив, негайно поміщали в газові камери. Наймасовіше вбивство при Голокості сталося у вересні 1941 року в урочищі Бабин Яр недалеко від Києва в Україні, де було вбито більше 33 000 євреїв всього за два дні. Євреїв змусили роздягтися і підійти до краю яру. Коли німецькі загони стріляли в них, вони падали вниз. Потім нацисти завалювали стіни яру, ховаючи і мертвих, і живих. Поліцаї хапали дітей і також скидали їх в яр....

Ув'язнених, в основному євреїв, званих Зондеркоманда, змушували закопувати трупи або спалювати їх у печах. Так як нацистам не потрібні були свідки, більшість членів зондеркоманди регулярно поміщали в газові камери, з декількох тисяч людей вижили менше двадцяти. листопада 1938 на території Німеччини та Австрії сталася Кришталева ніч або Ніч розбитих вітрин, коли нацисти віроломно напали на єврейські громади.

Деякі члени зондеркоманди перед смертю закопували свої свідчення в банках. За іронією долі, виживання членів зондеркоманди залежало від постійного надходження нових єврейських ув'язнених до концентраційних таборів. Нацисти зруйнували, пограбували і спалили понад 1000 синагог, знищили більше 7000 підприємств. Вони також зруйнували єврейські лікарні, школи, цвинтаря і будинки. Коли все було скінчено, 96 євреїв були вбиті і 30 000 заарештовано....

На перших етапах знищення європейських євреїв нацисти насильно переселяли їх в гетто і дотримувалися політики непрямого винищення, позбавляючи євреїв основних засобів до існування. У найбільшому Варшавському гетто в Польщі кожен місяць помирало близько 1% населення. Приблизно 1/3 частина проживаюча в той час єврейського народу була вбита при Голокості. У своїх мемуарах Рудольф Гесс описував, як євреїв обманом заманювали в газові камери. Щоб уникнути паніки, їм говорили, що потрібно роздягнутися для душі та дезінфекції. Нацисти використовували «Особливі загони» (інших єврейських ув'язнених), які підтримували спокійну обстановку і допомагали тим, хто відмовлявся роздягатися. Діти часто плакали, але після того як члени Особливого загону втішали їх, вони входили в газові камери, сміючись, граючи або базикаючи один з одним, часто все ще з іграшками в руках....

Слово «Голокост» походить від грецького holo «цілий, весь» і kaustos «горючий, згорілий». Воно означає жертвоприношення тварини, при якому все тіло спалюється.

<https://24tv.ua/>

Ми упали в сніги...

29 січня ми згадуємо подвиг юнаків, які загинули за Батьківщину-Україну під Крутами. Мене вразила пісня на слова Ганни Дениско «Ми упали в сніги...»

Ми упали в сніги,
Наші очі викльовують круки,
А нащадків навчать,
Як тим крукам співати хвали.

Україно, спаси! -
Простираєм прострілені руки,
Україно, прости,
Що на погин тебе віддали.

Боже, нив і дібров,
Ясних зор і захмарного лету,
Божа матір, Вкраїну

Ми упали в сніги
І хорунжі, і просто поети,
А їй роздирають
Розбрату розлючені пси.

Ми упали в сніги,
Нас підступно ударили в спину,
Комісарський наган
І незгода у хаті вітця.
Україно, прости!
Воювали оружно до згину,
І не знали, що крові,
Що крові не буде кінця.

Ми конаєм в снігах,
В Київ сунуть нові Муравйови,
Хоч були ми орли,

Україно,
устань,
Дай зневіреним сили й любови!
Україно, прости,
Коли є ще за нами вина...

Ми упали в сніги...
Ми упали в сніги...

Чи знали ви це про Україну?

Неймовірно цікаві факти, про які майже ніхто не знає.

Про них пише Інформер.

1. Найперша Конституція в світі була створена українцем Пилипом Орликом. 5 квітня 1710 його обрали гетьманом запорізького війська. У цей же день ним було оголошено «Конституцію прав і свобод війська Запорізького».

У США Конституцію прийняли в 1787 р., у Франції та Польщі тільки в 1791 році.

2. В 1934 році в Парижі на конкурсі краси мов українська мова зайняла третє місце після французької та перської за такими критеріями, як фонетика, лексика, фразеологія, структура речень.

За мелодійністю ж українська визнана другою найгарнішою серед мов світу, після італійської.

3. Українська мова є однією з найпоширеніших мов в світі (фахівці розрізняють близько 7000 мов) і за кількістю носіїв займає 26-те місце. Також вона є другою за поширеністю серед мов слов'янського походження після російської.

На території України понад 32 мільйонів осіб вільно спілкуються українською мовою.

4. Найбільш вживаною літерою в українському алфавіті є літера «п». Також на цю літеру починається найбільша кількість слів. Тоді ж як найрідше вживаною літерою українського алфавіту є «ф».

В українській мові слова, які починаються з цієї літери, в більшості випадків запозичені з інших мов.

5. З точки зору лексики найближчими до української мови є білоруська (84%) і польська (70%) мови.

6. Найчастіше серед іменників вживається слово «рука», серед дієслів — «бути», прикметників — «великий», займенників — «він». Останні місця в таблиці частотності займають слова «мутація», «баклажка», «радист», «білочка».

7. Найдовший музичний інструмент у світі — це українська трембіта. Її довжина може досягати чотирьох метрів, а її звуки чути більш ніж за десять кілометрів.

8. На території України зосереджено 1/4 всіх запасів чорнозему на планеті. Чорноземні ґрунти при правильній обробці дають найбільшу кількість врожаю і дуже цінні. Під час Другої Світової війни німецькі солдати навіть вивозили чорнозем на поїздах.

9. Перший друкований буквар, виданий українським автором, мав назву «Наука до читання й розуміння слов'янського письма». Він вийшов в світ у Вільні (суч. Вільнюс) в 1596 р. стараннями Лаврентія Зизанія. До книжки було додано словник, який містив 1061 слово.

9. Перший друкований буквар, виданий українським автором, мав назву «Наука до читання й розуміння слов'янського письма». Він вийшов в світ у Вільні (суч. Вільнюс) в 1596 р. стараннями Лаврентія Зизанія. До книжки було додано словник, який містив 1061 слово.

10. Першим букварем, виданим в Україні, був «Буквар» («Азбука»), надрукований у 1574 р. у Львові першодрукарем Іваном Федоровим. Книжка складалася з абетки, складів, зразків відмінювання і короткої читанки. До нас дійшов лише один примірник, який знайдено в Римі 1927 р. Зберігається в бібліотеці Гарвардського університету (США). Факсимільне видання було здійснено в Києві 1964 та 1974 рр.

11. Найстарішим навчальним закладом Східної Європи вважається Києво-Могилянська академія (1615 р.).

12. Україна посідає четверте місце у світі за кількістю громадян з вищою освітою. Населення України належить до найбільш освічених, а кількість людей з вищою освітою на душу населення — вища за середньоєвропейський рівень.

13. Найдавніша відома ученим мапа, а також найстародавніше поселення Homo Sapiens знайдені в Україні: у с. Межиріччя Рівненської області. Їм близько 14,5-15 тис. років. Мапу вибито на кістці мамонта.

14. Територією України пролягав один з найбільших історичних транспортних шляхів — «шлях із варяг у греки» — система річкових шляхів і волоків між ними завдовжки 3 тис. км, що пов'язувала північні землі Давньої Русі з південними русь-

лавра, Святогірськ, Донецька область (має статус лаври з 2004) та Свято-Успенська Унівська лавра студійського уставу (греко-католицька), Унів (з 1898). Інші лаври: в Росії — 2, в Грузії — 1, в Польщі — 1, в Румунії — 1, в Палестині — 1, в Греції — 2.

16. Українці, а саме конструкторське бюро Антонова, розробили літак із найбільшою у світі вантажопідйомністю — Ан-225 «Мрія». Спочатку він проектувався для транспортування космічних кораблів. Наразі «Мрія» виконує комерційні вантажні перевезення.

17. Перший рамковий ву-

«Арсенальна». Вона проходить під землею на глибині 105 м. Станцію біля будівлі парламенту побудували в 1960 р., однією з перших. За деякими даними, у тунелях біля «Арсенальної» є таємні схованки для політичної верхівки.

20. Одна з найвідоміших у світі

лик винайдено в Україні у 1814 р. Петром Прокоповичем. Україна в останні роки впевнено зберігає місце в трійці світових лідерів з виробництва меду. Випереджаючи країни Європи за обсягами виробництва меду в кілька разів, Україна є одночасно першою в світі з виробництва меду на душу населення (1,5 кг).

різдяних пісень — це «Щедрик», народна пісня, записана українським композитором Миколою Леонтовичем. Світ знає її як Carol of the Bells або Ring Christmas Bells. Зазвичай на Youtube різні виконання «Щедрика» набирають мільйони переглядів.

21. Одна з найбільших пустель Європи знаходиться саме в Україні—Олешківська.

Олешківські піски складаються із безмежних барханів (тутешні мешканці називають їх «кучугурами») висотою близько 5 м з негустою рослинністю. Знаходяться ці піски у Цюрупінському районі (стара назва Цюрупінська — Олешки), за 30 км на схід від м. Херсон.

кими землями та Балтійське море з Чорним.

Протягом усієї давньої історії Україна-Русь виступала мостом між світами Східної Європи і Давнім Сходом, Європою античною, візантійською і латинською.

15. З дванадцяти лавр світу 4 знаходяться в Україні. Три православні та одна греко-католицька. Це Києво-Печерська лавра, Київ (існує з 1051), Почаївська лавра, Почаїв, Тернопільська область (з 1833), Свято-Успенська Святогірська

18. Перша газова лампа винайдена у Львові працівниками аптеки «Під золотою зіркою» Ігнатієм Лукасевичем та Яном Зехом у 1853 р. Того ж року у львівському шпиталі була проведена перша хірургічна операція при освітленні газом лампою. Згодом газова лампа була представлена на міжнародній виставці в Мюнхені, винахід був відзначений там спеціальною грамотою.

19. Найглибша у світі Станція метро знаходиться у Києві — це

22. Україна входить до сімки передових виробників рослинної олії, каптоплі, цукру та свинини.

23. Географічний центр Європи знаходиться в Україні, біля містечка Рахів, в оточенні мальовничих Карпат.

24. Армії УПА поставили абсолютний рекорд, утримуючись на фактично окупованій території майже двадцять років.

Герои, чьими именами названы улицы.

Кто они?

В нашем районе одна из улиц названа именем Валентины Гризодубовой. А что мы знаем о ней? Оказывается, Валентина—украинка, родилась в Харькове 31 января 1910 года.

Валентина Степановна Гризодубова - незаурядная лётчица, первая из женщин удостоенных звания Героя Советского Союза, да к тому же с таким лётным стажем, которым вряд ли, кроме неё, может кто -нибудь похвастать. В самом деле, мало кто поднимался на аэроплане в 2-летнем возрасте! Правда, теперь пассажирами бывают и грудные дети, иное дело в 1913 году, когда человек только овладевал воздушным океаном. Она родилась на Украине, в городе Харькове, в семье известного авиационного конструктора и изобретателя Степана Васильевича Гризодубова.

Отец Валентины Степановны - увидел в кино полёты братьев Райт и задумал сам создать летательный аппарат, хотя и не имел для этого ни достаточных знаний, ни средств. Он уговорил киномеханика отдать ему несколько кадров, на которых был показан аэроплан, сделал с них отпечатки и начал строить по ним самолёт. Он работал в одиночку, без всякой поддержки. Единственной его помощницей была жена.

В квартире Гризодубова почти по было мебели. Семья во всём себе отказывала. Весь заработок Степана Васильевича, всё, что добывала шитьём жена, - шло на приобретение материалов для аэроплана. С трудом достали денег на покупку велосипедных колёс для уже готовой машины. Харьковский губернатор, узнав о затее Гризодубова, презрительно сказал: "Ну и дела. Нищий, а лезет в небо !.."

И всё же аэроплан был построен, и в 1913 году конструктор - самоучка стал летать на нём над Харьковским ипподромом. Там были царские конюшни, и на Гризодубова поступила жалоба: шум мотора пугает коней. Полёты продолжались недолго - всего 1,5 - 2,0 минуты.

Не удивительно, что Валентина решила стать лётчицей.

В 1929 году окончила Пензенский аэроклуб. Занималась планерным спортом, работала лётчиком - инструктором в Тульской авиационной школе. В 1934 - 1935 годах была лётчиком агитэскадрильи имени Максима Горького на Центральном аэродроме в Москве. С 1936 года в рядах Красной Армии. В 1937 году на самолётах УТ-1, УТ-2 и АИР-12 установила 5 мировых авиационных рекордов высоты, скорости и дальности полёта.

24 - 25 сентября 1938 года в качестве командира экипажа вместе с П. Д. Осипенко и М. М. Расковой на самолёте "Родина" совершила беспосадочный перелёт из Москвы на Дальний Восток, установив мировой женский авиационный рекорд дальности полёта.

2 ноября 1938 года за выполнение этого перелёта, проявленные при этом мужество и героизм, удостоена звания Героя Советского Союза.

Началась Великая Отечественная война. Валентина Гризодубова в первый же день подала рапорт об откомандировании её на фронт. Но ей отказали. У командующего ВВС были другие планы.

Гризодубова прошла всю Великую Отечественную войну, совершила более 200 боевых вылетов.

С марта 1942 года она командовала 101-м авиационным полком дальнего действия (позже 31-м гвардейским бомбардировочным авиационным полком), оказывавшим помощь партизанским отрядам.

В марте 1942 года она была назначена командиром 101-го отдельного авиационного полка дальнего действия. Часть была сформирована из пилотов, механиков, инженеров и радистов Гражданского Воздушного Флота. Они имели большой опыт полётов на внутренних и международных трассах, хорошо знали технику, но никогда не изучали тактику воздушного боя. На вооружение полка были пассажирские самолёты DC-3 (Ли-2).

Полковник В. С. Гризодубова не только умело руководила полком, который в ходе войны был удостоен звания Гвардейского, но и сама участвовала в боевых операциях: водила самолёты бомбить скопление вражеских войск в районе Курска, часто летала к партизанам. Пример командира полка, старшего офицера вдохновлял каждого пилота.

Находясь с 1946 года в запасе, она продолжала активную деятельность – участвовала в исследовательской работе, была начальником лётно-испытательного центра, заместителем начальника московского НИИ приборостроения по лётной части, была депутатом Верховного Совета СССР 1-го созыва. Полковник, Герой Советского Союза и Герой Социалистического Труда Гризодубова была награждена орденами Ленина, Трудового Красного Знамени, Отечественной войны 1-й степени, Красной Звезды и медалями

После войны Валентина Степановна была направлена на работу в авиационную промышленность, где она успешно трудилась почти 30 лет. "Весь жизненный путь славной лётчицы, - писал М. М. Громов, - можно обозначить одним коротким, но выразительным словом - подвиг. Гризодубова уверенно держит в своих руках штурвал. Полёт продолжается".

